

خیابان‌ها به داد زمین می‌رسند

فرونشست؛ معضل بزرگ شهرک صنعتی امیر کبیر

مصطفی امروزی
• منابع: اسپور •

روز گذشته چهلمین برنامه «به احترام مردم اصفهان» با محوریت آیین بهره‌برداری از پروژه‌های عمرانی منطقه ۱۲ برگزار شد که در گام نخست رونمایی از نماد صنعت در شهرک صنعتی امیر کبیر برنامه‌ریزی شده بود. مدیر منطقه ۱۲ شهرداری اصفهان در این آیین اظهار کرد: پیش‌ازاین هیچ نمادی که نشان‌دهنده تلاش صنعتگران شهرک صنعتی امیر کبیر باشد وجود نداشت، بنابراین نماد صنعت که با هزینه یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان ساخته شد، به همت سازمان زیرسازای شهرداری اصفهان طراحی و در آن نصب شد. علی‌کبیر رسالت در گام دوم که آئین بهره‌برداری از خیابان ناوران بود، گفت: خیابان ناوران با قدمتی ۴۰ساله و به طول ۷۵۰ متر و عرض ۱۴ متر با هزینه ۱۵ میلیارد تومان ساخته شده است. او افزود: خیابان کار و کارگر نیز به طول ۶۵۰ متر و عرض ۱۴ متر با هزینه ۱۵ میلیارد تومان زیرسازی و آسفالت شده است. رسالت اظهار داشت:

فرونشست یکی از مشکلات شهرک صنعتی امیر کبیر است و با توجه به تأثیراتی که بر خیابان‌ها دارد، پروژه‌هایی همچون دو خیابانی که اکنون به بهره‌برداری رسید، برای انجام زیرسازی و آسفالت در دستور کار قرار گرفت. او از کلنگ‌زنی و آغاز تعریض و بازسازی خیابان شهید عبدالرسول زرین سخن گفت و بیان داشت: این خیابان به طول ۱۲۰۰ متر و عرض ۲۶ متر با هزینه ۵۰ میلیارد تومان احداث می‌شود و هزینه آزادسازی‌ها آن ۲۰۰ میلیارد تومان بوده و بناسبت تا پایان سال جاری با بهار سال آینده بهره‌برداری باشد. مدیر منطقه ۱۲ شهرداری اصفهان از کلنگ‌زنی پردیس خانواده محور انتظار نیز سخن گفت و بیان داشت: این پروژه به دلیل واقع بودن در خارج از محدوده شهر، طی مدت ۱۰ سال گذشته در مرحله طرح باقی مانده بود؛ اما اکنون با استفاده از مصوبه کمیسیون ماده ۵ امکان اجرای آن فراهم شد.

کارگزاری سمپوزیوم بین‌المللی سنگ در اصفهان
گفتی است در حاشیه رونمایی از نماد صنعت در شهرک امیر کبیر، مدیرعامل

سازمان زیرسازای شهرداری اصفهان نیز بیان داشت: نماد صنعت با ارتفاع ۹ متر طراحی و نصب شده است که علاوه بر آن بنا داریم تا پایان سال چندین پروژه بزرگ در حوزه نمادها برگزار کنیم و از جمله آن می‌توان به سمپوزیوم بین‌المللی سنگ اشاره داشت که بر اساس آن ۱۴ اثر با مترتال سنگ در فضای شهری به‌صورت زنده ساخته خواهد شد. حمیدقنادینا افزود: همچنین به مناسبت برگزاری کنفره ۲۴ هزار شهید اصفهان، فراخوان ملی داشته و مقرر شد سازمان زیرسازای تهیه طرح‌های اولیه را برای شهرستان‌های استان تدارک ببیند. او اضافه کرد: نصب سردیس شهیدا در مقیاس بزرگ در ورودی‌های شهر از دیگر پروژه‌هایی است که تا پایان سال جاری صورت می‌گیرد و به مناسبت روز ۲۵ آبان نیز بنا داریم نخستین سردیس که به سردار شهید حسین خزایی اختصاص دارد را در ورودی شهر قرار داده و رونمایی کنیم؛ همچنین هشت پروژه نماد تا پایان سال اجرا خواهد شد که یکی از آن‌ها در منطقه ۴ به‌عنوان «نماد شنهای هشتما» نصب می‌شود.

استاندار آینده اصفهان؛ ویژگی‌ها و چالش‌ها

استاندار جدید اصفهان به‌زودی معرفی می‌شود. هفته‌هاست که گمانه‌زنی‌های مختلفی در رابطه با استاندار جدید اصفهان انجام می‌شود و هر روز نامی به فهرست احتمالی استانداران اصفهان اضافه می‌شود. اما پیش‌ازاین باید دید استان اصفهان چه قابلیت‌هایی دارد و مهم‌ترین چالش‌ها و راهکارهای پیش‌روی استاندار جدید چه خواهد بود. اصفهان امروز در گفتگو با برخی چهره‌های تأثیرگذار در اصفهان به ویژگی‌های استاندار اصفهان و چالش‌های او پرداخته که در ادامه می‌خوانید:

آقا یا خانم استاندار، نسخه استانی یک رئیس جمهور؛ یک نفر نصف جهان را راضی کند!

↓
علیرضا صلواتی
مجری کل طرح‌های زیربنایی استان اصفهان

قابلیت‌های استان اصفهان

وقتی در خصوص استانداری صحبت می‌شود باید این تلقی و تصور را داشته باشیم که مقصودمان «یک دولت» در ابعاد «یک استان» است. این یعنی تمام آنچه از کارآمدی و کیفیت، طرح و برنامه، روش و منش، سیاسی و عمرانی، اقتصادی و اجتماعی، همه‌وهمه، از یک دولت سراغ داریم بایستی در مقیاس کوچک‌تر، آن را برای یک استان تصور شویم. این یعنی «آقا» یا «خانم» استاندار، نسخه استانی یک رئیس‌جمهور است و برای استانی مثل اصفهان، موضوع شاید با سایر استان‌ها تفاوت‌های چشمگیری هم داشته باشد.

چالش‌های اصفهان

استانی که با فهرست عریض و طولیلی از چالش‌ها روبه‌روست مانند: ۱- آلودگی‌های زیست‌محیطی به‌ویژه باین‌بودن کیفیت هوا ناشی از تمرکز صنایع سنگین، منابع ثابت و متحرک آلاینده؛ ۲- بحران آب، بهره‌برداری غیراصولی از منابع، ناکارآمدی سیستم‌های آبرسانی و مصرف غیربهره؛ ۳- سونامی خاموش یا همان فرونشست زمین و نگرانی در خصوص شیوه پاسخگویی مدیریت بحران در شرایط ویژه؛ ۴- ناترازی انرژی و حامل‌های اساسی مانند برق و گاز در بُعد مصارف صنعتی و غیرصنعتی؛ ۵- نامتوازن بودن توزیع امکانات زیربنایی در پهنه استان اعم از زیرساخت‌های بهداشت و درمان، حمل‌ونقل، آموزش و اشتغال؛ ۶- تکمیل نبودن زنجیره‌های تولید در بسیاری از بخش‌ها مانند معدن و کشاورزی (صنایع فراوری، معدنی و تبدیلی)؛

- ۷- عدم تناسب توزیع فضایی جمعیت و فعالیت‌ها با توان آگولوژیکی؛
- ۸- نیاز همواره روبه‌افزایش مسکن و زیرساخت‌های اسکان هدفمند و ضابطه‌مند جمعیت؛
- ۹- تمرکز جمعیت و فعالیت‌های اقتصادی در منطقه مرکزی به‌ویژه کلان‌شهر اصفهان و مهاجرت بی‌رویه و فراتر از امکانات؛
- ۱۰- تغییر بافت و هرم جمعیتی به سمت سالخوردگی و کمبود نیروی کار در آینده؛
- ۱۱- عدم ایجاد فضای ارتباط بازار کار با نیروهای انسانی تحصیل کرده ماهر و کارآفرین و در نهایت فقدان نظام شناسایی و به‌کارگیری استعدادهای انسانی؛
- ۱۲- تحلیل و تقلیل سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی مولد، تأل‌آبور، کارآمد و نقش کم‌رنگ دولت در قامت تسهیلاتی و پشتیبانی به فضای کسب‌وکار؛
- ۱۳- عدم تحقق مدیریت یکپارچه شهری و مسکوت ماندن مصوبات شهری و منطقه‌ای؛
- ۱۴- عدم تناسب امکانات فرهنگی، هنری، ورزشی و تفریحی در شهرستان‌ها و مرکز استان؛
- ۱۵- بی‌توجهی به ظرفیت‌های گردشگری، میراث‌فرهنگی، تهدید بافت‌ها و ائینه تاریخی؛
- ۱۶- ایهام در تقسیم وظایف ملی، نبود اولویت‌بندی مشخص در تعیین اهداف و راهکارهای پیشنهادی، راهبردی و پیشران‌های توسعه؛
- ۱۷- آسیب‌دیدن استان از آمایش محور نبودن تخصیص بودجه در کشور طی ادوار گذشته؛ قطعاً به استانداری با دستگاهی تحول‌آفرین نیاز دارد.

قابلیت‌های اصفهان

تحول آفرینی از منظری که می‌داند این استان ظرفیت‌های فراوانی نیز دارد مثل: ۱- مرکزیت جغرافیایی ایران اسلامی و هم‌جواری با استان‌های دیگر؛ ۲- وجود نواحی پتانسیل دار معدنی، بهره‌مندی از منابع سرشار معادن فلزی، غیرفلزی و سنگ‌های تزئینی - ساختمانی و سایر کنلی‌های دارای ارزش افزوده بالا؛ ۳- برخورداری از ظرفیت ذاتی گردشگری و محوریات تاریخی، فرهنگی و هنری؛ ۴- وجود زیرساخت‌های پایه برای فعالیت‌های اقتصادی مانند شبکه‌های آذره‌راه و راه انتقال انرژی برقی، خطوط انتقال گاز و نفت، مخابرات و فناوری

- ۵- وجود مؤلفه‌های شتاب‌دهنده مناسبات اقتصادی و اجتماعی مانند اصناف بانجیره و نهادهای اجتماعی؛
- ۶- وجود سرمایه انسانی غنی، تحصیل کرده با بینش اقتصادی و نمونه‌های موفق کارآفرینی در سطح ملی؛
- ۷- ظرفیت‌های علمی و پژوهشی، دانشگاه‌ها، مراکز متعدد آموزشی و تنها شهرک علمی تحقیقاتی کشور؛
- ۸- دارابودن طیفی از صنایع نفت و گاز، پتروشیمی، فولاد، معادن و... تا صنایع دستی و هنری؛
- ۹- وجود زمینه‌های تاریخی در حوزه‌های اجتماعی، گسترده بودن مؤسسات خیریه و سازمان‌های غیردولتی فعال؛
- ۱۰- ظرفیت ورزشی قابل‌ملاحظه در رشته‌های مختلف؛
- ۱۱- با وجود پراپی‌ریش روی استاندار، مسیر همواری نیست؛
- ۱۲- اینشت مشکلات چند دهه و بی‌توجهی‌های سال‌های گذشته اکنون سرریز و لبریز شده است؛ مشکلات محیط زیستی؛ مانند آب‌وخاک و هوا و نمونه آن زاینده‌رود به‌عنوان مدل عینی شکست مدیریتی و آلودگی هوا که در گذشته صرفاً به ایام خاص محدود بود همگی نشان می‌دهد که بازمی‌چینی جدی و اساسی در بسیاری از رویکردها و رویافتها ضروری است. برای استان پهناوری که اکنون در بهار و تابستان هم با آلودگی‌های هوا و ریزگرگد از یک سو و تهدید فرونشست در پهنه‌های وسیعی از جغرافیای خود روبه‌رو ست جنس مسائل قطعاً متفاوت خواهد بود.

راهکارها

استاندار آتی بایستی از همان ابتدا طرح و برنامه جامع، سنجیده، درخور و برانزده (TAILORRED) خاص اصفهان را داشته باشد؛ برنامه‌ای که قابلیت اعلام به عموم و مبتنی بر سنج‌ها و شاخص‌های در انواع ابعاد و زمینه‌ها از جمله آبر بحران آب، ناترازی‌های انرژی از جمله برق، گاز، آلودگی هوا در مقیاس منابع ثابت و متحرک، افزایش سطح اشتغال، ساخت مسکن و... برای گروه مردمان اصفهان داشته باشد؛ برنامه کمی و عددی و نه از وعده و قول‌هایی که در مقام سخنوری زیبا اما در عملگرایی ضعیف و کم‌بایه، نمونه ای بحث آب است که در چهار دهه گذشته یک قطره آب به حوزه اصفهان وارد یا اضافه نشده و صرفاً برداشت بوده است و برداشت، تجربه زاینده‌رود به نوبه خود مدلی است که می‌تواند الگو باشد به‌عنوان مثالی دیگر، در بحث

استاندار اصفهان باید از دانش فنی، مهندسی و مدرن بر خوردار باشد

و باید به بهبود ظرفیت‌های گردشگری توجه کنیم؛ بنابراین باید قبول کنیم ظرفیت پذیرش المان‌های صنعتی بیشتر در محدوده کلان‌شهر اصفهان به‌تمام رسیده است. وجود قطب‌های صنعتی منجر به مهاجریزبری، افزایش جمعیت و فشار بیشتر بر محیط‌زیست اصفهان می‌شود و در نهایت به وضعیت پارلواکسی می‌رسیم که ناشی از توسعه ناپایدار است. مسئولان باید به‌طور جدی برنامه‌ای برای توسعه پایدار اصفهان داشته باشند و الا مسابقه برای جذب صنعت و افزایش تولید هر چند در کوتاه‌مدت برای مسئولان جذاب است، اما در درازمدت موجب ضربه به اصفهان خواهد شد.

راهکارها برای گذر از این چالش‌ها

یکی از مهم‌ترین چالش‌های اصفهان قطع آب زاینده‌رود است. در گذشته دبی زاینده‌رود بسیار بالا بود در حالی که اکنون شاید سالی یکبار با دبی بسیار پایین آب رها می‌شود که اگر همین میزان آب به‌عنوان حقیقه زیست‌محیطی رها شود پاسخگوی مشکلات است؛ اما به دلیل اینکه اولویت ما محیط‌زیست نیست و مسئولان، مسائل مختلفی چون کشاورزی، انتقال آب و... را روی میز گذاشته‌اند و تأمین حقیقه زیست‌محیطی اصفهان را عملیاتی نکرده‌اند. در حالی که ما مدیرت منابع آب بحران خشکی زاینده‌رود و فرونشست زمین حل می‌شود. در جریان آب زاینده‌رود مطالعات نشان می‌دهد که حداقل ۵۰ درصد آب زیرزمینی اصفهان از مسیر زاینده‌رود تغذیه می‌کرد که اکنون قطع جریان آب موجب شده که سفره زیرزمینی اصفهان

تغذیه نشود. از سوی دیگر همچنان برداشت آب از جاه‌ا دامه دارد. بنابراین افت سطح آب منجر به فرونشست‌های بیشتر در اصفهان می‌شود. موضوع بعدی اجازه ندادن به ظرفیت‌های مغفول گردشگری اصفهان است. چیزی که یک پتانسیل بزرگتر و آرزوی کشورهای دیگر است که ظرفیت گردشگری برای درآمد و اشتغال داشته باشند. گردشگری در اصفهان به دلایل مختلف فراموش شده در حالی‌که این افکار باید اصلاح شود تا از این ظرفیت استفاده شود. موضوع مهم بعدی آلودگی هوا و آلاینده‌های صنعتی است که همانند هاله‌ای اصفهان را در بر گرفته و این مسئله بر روح و روان مردم اثر گذاشته و میل به مهاجرت از اصفهان را افزایش داده است. به طور قطع رسیدگی به استانداردهای صنعتی استان‌ها به ویژه صنایع بزرگ و تأمین سوخت مناسب نیروگاه‌ها در اصفهان ضرورت دارد.

کارویژگی استاندار آینده اصفهان:

استاندار اصفهان باید از یک دانش فنی، مهندسی و مدرن برخوردار باشد. استانداری که از دیدگاه فنی تسلط به موضوع داشته و قدرت تجزیه‌وتحلیل و برنامه‌ریزی داشته باشد و دید استراتژیک و راهبردی و درازمدت داشته باشد. شاید در ماه‌های اول کار بر مسائل استان آشنا و یا مسلط نباشد، اما وقتی توان فکری و ظرفیت مدیریتی و پایه دانشی و علمی داشته باشد می‌تواند برای اصفهان مؤثر باشد. استاندارانی که تنها وجه قالب آنها سیاسی باشد واقعاً برای اصفهان نمی‌توانند مدیریت خوبی داشته باشند.

↓
علی بیات‌اللهی
عضو هیئت‌علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و مدیر بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی

قابلیت‌های استان اصفهان

اصفهان در واقع تاریخ کشور و قطب میراث‌فرهنگی ایران است. از دوران قدیم می‌گفتیم اصفهان، نصف جهان است. اما قبل از پاسخ باید بپرسیم که اصفهان از چه جالش‌هایی رنج می‌برد؟ به نظر آفتی که زیبایی‌های اصفهان را گرفته و چهره شهر را غمگین کرده موضوع آب زاینده‌رود و فرونشست زمین است که این پدیده قابل کنترل است. محاسبات نشان می‌دهد که با یک دبی و حقیقه زیستی کم می‌توان پدیده فرونشست را کنترل کرد و امید را در دل مردم اصفهان زنده کرد؛ بنابراین این پدیده ضمن توجه به پتانسیل‌های بالای اصفهان اگر مورد توجه قرار نگردد سایر مسائل در آینده تحت شعاع قرار می‌گیرد و زیرساخت‌ها و میراث‌فرهنگی و آثار تاریخی تخریب‌شدنی اصفهان که قابل ترمیم و مقاوم‌سازی نیست، تا جای‌ی دچار آسیب می‌شود که نتوانیم آن را ه‌مانند قبل داشته باشیم؛ بنابراین هر فردی که در اصفهان مسئولیت استانداری را قبول می‌کند در برنامه‌هایش باید فرونشست زمین و آب زاینده‌رود را به‌عنوان محور اصلی قرار دهد و با توجه به این مطلب می‌توان به ظرفیت‌های اصفهان اشاره کرد. به نظر من اصفهان در بطن خود آن قدر می‌تواند از نظر گردشگری زیبا و درآمزا باشد که منتها خود اصفهان بلکه کل کشور را منتفع خواهد کرد و این ظرفیت بالقوه بسیار درخشان اصفهان است. به اعتقاد من قبل از کشاورزی و صنعت، اصفهان باید در مقایسه با کل شهرهای کشور به‌عنوان یک تابلو و نمایشگری از تمدن ایران قرار گیرد البته منوط به اینکه از ظرفیت‌های میراث‌فرهنگی و گردشگری به شرطی که سیاست

قابلیت‌های استان اصفهان

باید دست از کاری برداریم و به این تمرکز کنیم که چه کاری نکنیم. اقتصاد مکانیسم طبیعی تعیین، چه تولید شود، چه مقدار و چگونه تولید، توسط کی و کجا و چه زمان و چه قیمتی را توضیح می‌دهد. کاش مسئولین شهر یکبار با فروتی در مدرسه اقتصاد پیامبر آرام می‌گرفتند و می‌شنیدند که ایشان چه معجزای در اقتصاد به جهان معرفی کرده‌اند. کاش.

چالش‌های اصفهان

مادر همه مشکلات کشور اقتصاد دولتی است. حرکت از اقتصاد دولتی به اقتصاد مردمی به افرادی دانا، شجاع با توانایی تخریب خلقی نیاز دارد. دولت باید خروج

↓
محمد گوهریان
مدیر کانون کارآفرینان برتر استان اصفهان

حرکت از اقتصاد دولتی به اقتصاد مردمی

قانونی از آن کار را بجایی رسانیده که به‌پهروی نیروی انسانی ایران در پنجاه سال گذشته از کشوری مثل چین شش‌صد درصد کمتر شده است و این فاجعه است. چالش سوم بی‌توجهی و تجاوز به حقوق مالکیت فکری و معنوی است. در واقع ما مالکیت حقوق فکری را اشتراکی کردیم و نتیجه آن اینکه ناوران، صاحبان فکر و اندیشه، مخترعین و مبتکرین از ماهی‌زاد شدن اقتصادی می‌پهره شده‌اند و مجالان، متقلبین و متجاوزین به حقوق مالکیت فکری، قوی و بر اقتصاد حاکم شده‌اند این هم فاجعه سوم است.

راهکارها برای این چالش‌ها

بازآفرینی بازار همان‌گونه که پیامبر اکرم (ص) توصیه کرده‌اند و آدم اسمیت پدر علم اقتصاد نوین نیز آن را تئوریزه کرد. بازار آزاد نه آنچه در انحسار سرمایه‌دار و برد است؛

قهرمانه از اقتصاد را در صدر برنامه‌ها گذارد سه چالش اقتصاد ایران و اصفهان یکی الودشدن به معاملات ربوی است که را بر همه امور تأثیر خواهد داشت. باوجود ربا ارزش کارآفرینی و هر کسب‌وکاری که در مبنای کار، نوآوری، خلاقیت، مشتری‌مداری و ایجاد تروت از طریق رفع نیازهای مشتری شکل گرفته است ضایع می‌شود و جامعه به دودسته پول‌دار و رباخور و فلاان اقتصادی می‌پول تقسیم می‌شود و این دوطبقه، روزبه‌روز از هم جفا می‌شوند. این دره‌های جنایی زوری باعث فرونشست اقتصاد می‌شود که خدا کند آن روز زود نباشد و تا فرصتی هست به هوش آییم. ابر چالش بعدی پذیرش و هم‌زیستی با پدیده اجاره نفس است که در متون فقهی به کراهت آن تأکید شده و امروز به فضیلت تبدیل شده است. استخام با همان مزدوری یا اجاره نفس و حمایت‌های